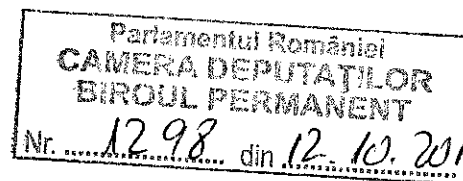

APROBAT

In sedinta Biroului permanent al
Camerei Deputatilor

din data de 12.10.2015

Parlamentul României Camera Deputaților

Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor
Subcomisia pentru spațiu

București, 7 octombrie 2015
Nr. 4c-16/134

I N F O R M A R E

privind participarea la

A XVII-a Conferință Europeană Interparlamentară privind Spațiul (EISC)

21-22 septembrie 2015, Madrid, Spania

În perioada 21-22 septembrie 2015, la Madrid, în organizarea președinției spaniole, s-au desfășurat lucrările **plenare ale celei de-a XVII-a Conferințe Europene Interparlamentare privind Spațiul (EISC)**.

Conferința a reunit delegațiile parlamentare ale statelor membre permanente ale EISC, delegația Agenției Spațiale Europene, delegația Comisiei Europene și reprezentanți ai agențiilor spațiale din statele membre EISC.

Din partea Parlamentului României, au participat la Conferință domnii deputați **Daniel Vasile OAJDEA**, Președintele Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor și **Valerian VREME**, Președintele Subcomisiei pentru Spațiu. Din delegația României a mai făcut parte și domnul Ionel ANDREI, cercetător științific în cadrul Agenției Spațiale Române (ROSA).

1/10

Comisia pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor, Subcomisia pentru Spațiu
Telefon: 021 414-16.10, Fax: 021 414.16.11; e-mail: cti@cdep.ro, space@cdep.ro

Ce-a de-a XVII-a ediție a EISC și-a propus ca temă pentru anul 2015 Guvernanța în domeniul Spațiului. În pregătirea conferinței a avut loc un atelier de lucru în organizarea Președinției spaniole a conferinței și anterior acesteia a fost transmis un chestionar pentru orientarea discuțiilor pe parcursul sesiunilor de lucru. Răspunsul delegației României la acest chestionar este atașat prezentei informări.

Lucrările reuniunii **EISC XVII** au fost deschise și prezidate de domnul **Ovidio SÁNCHEZ DIAZ**, Președintele Grupului parlamentar spaniol pentru Spațiu și Președintele EISC 2015.

În discursul său de bun venit, domnul **SÁNCHEZ DIAZ** le-a mulțumit tuturor participanților pentru prezența lor și a evidențiat importanța și necesitatea menținerii unui dialog permanent între Parlamentele Naționale ale statelor membre EISC, pentru a analiza și discuta politica spațială europeană.

În următoarele intervenții de introducere și bun venit din cadrul conferinței, doamna **Maria BELEN JUSTE PICON** din partea ministerului spaniol pentru dezvoltare și industrie și doamna **Luisa PONCELA** din partea Agenției Spaniole pentru Inovare și Tehnologie, au mulțumit organizatorilor pentru oportunitatea oferită de a discuta despre guvernanța activității spațiale în Europa și de a sublinia limitele ingineriei, dar, și de a scoate în evidență beneficiile acestor activități pentru economie și societate precum cele oferite de aplicațiile spațiale pentru telecomunicații, meteorologie, prevenirea și gestionarea crizelor. Mai mult, în intervenția lor, au subliniat că existența unei baze industriale în acest domeniu al tehnologiei de vârf constituie un avantaj competitiv major la nivel global pentru economia și societatea europeană.

Totodată a fost exprimată și preocuparea privind provocările cărora trebuie să le facă față industria spațială din Europa, Tratatul Lisabona fiind considerat instrumentul fundamental pentru asigurarea sinergiei acțiunilor europene derulate în domeniul spațial. De asemenea, Parlamentele, prin atribuția legislativă, sunt cruciale pentru asumarea pașilor corecți în direcția bună pentru susținerea industriei spațiale europene. Aici a fost subliniată experiența Spaniei, considerată de vorbitori încă un actor modest pe scena internațională, dar care a reușit

totuși să-și dezvolte capacități naționale (exemplu: lansatoare și sateliți pentru meteo) care se dovedesc competitive chiar în condițiile existenței unor noi performeri în industria spațială globală.

În continuare, doamna **Begona CRISTETO**, din partea Secretariatului General al Industriei din Spania, a luat cuvântul și a subliniat că în perspectiva următorului Consiliu al miniștrilor statelor membre ale ESA, Europa trebuie să-și propună să devină mai competitivă la nivel global și să-și diversifice peisajul industrial, considerând realiste aceste obiective exemplificând cazul propriu al industriei spațiale spaniole care a traversat criza și care este la momentul actual mai competitivă în toate componentele de proiectare, manufacturare și de operare a sistemelor spațiale.

Cu privire la acest lucru, doamna **CRISTETO** a anunțat că anul viitor va fi publicat Spanish Space Approach – un document privind liniile directe de acțiune pentru viitor care vor corespunde nevoii unei colaborări instituționale mai ample la nivel European, dar și la nivel național.

Următoarele intervenții introductive au aparținut Comisiei Europene (CE) și Agenției Spațiale Europene (ESA) care au salutat participanții la conferință și au subliniat rolul extrem de important al guvernantei în buna desfășurare a activității spațiale la nivel european.

Referitor la acest aspect important, domnul **Johann-Dietrich WOERNER, Directorul General al ESA**, a lansat provocarea de a realiza o Uniune Spațială în Europa. Totodată a pledat pentru acțiuni urgente de clarificare a rolurilor CE și ESA în derularea celor două programe emblematice ale UE: Copernicus și Galileo.

În completarea acestor obiective, domnul **Augusto GONZALEZ, reprezentantul CE**, a reiterat nevoia pentru coordonarea eforturilor și pentru optimizarea utilizării resurselor în activitățile spațiale din Europa în care se investesc anual aproximativ 6.5 miliarde euro. Aceste investiții servesc, la nivel național, la creșterea factorului de putere și influență și constituie un instrument al suveranității, iar la nivelul UE servesc la creștere economică și a locurilor de muncă. De asemenea, domnul **GONZALEZ** a exprimat preocuparea Comisiei Europene de a

dezvolta în activitățile și industria spațială europeană un nou model de afaceri, de reducere a costurilor, de promovare internațională, utilizând în acest scop mai mult diplomația economică pentru promovarea profilului industrial al Europei în lume.

În urma prezentării obiectivelor Spaniei, ale Comisiei Europene și ale Agenției Spațiale Europene, mai precis la încheierea sesiunii introductive, a avut loc decernarea Premiului EISC – **EISC Sustainability Award**, premiu aflat la a 3-a ediție și acordat tinerilor cu preocupări pentru stimularea dezbaterilor și promovarea activității spațiale. Din cei 41 de participanți, având media de vârstă de 25 de ani, au fost selectate, în finală, două proiecte deosebit de apreciate de juriu pentru multidisciplinaritatea și abordarea holistică a acestora. Astfel au fost premiați:

Laurent BRACH - CNES Toulouse, pentru proiectul de utilizare a datelor satelitare pentru cartografierea zonelor de acumulare și monitorizarea poluării cu plastic a oceanelor lumii;

Alexandru GEORGESCU - Fundația EURISC ROMÂNIA, pentru proiectul de utilizare a datelor satelitare și tehnicilor spațiale pentru prezervarea și conservarea moștenirii culturale europene (monumente).

În urma decernării premiilor EISC, au avut loc lucrările sesiunilor tematice ale Conferinței EISC, după cum urmează:

Sesiunea 1 - Sesiune dedicată **Complementarității între programele naționale și Europene**, organizată pe modelul masă rotundă și moderată de către domnul **Juan Carlos CORTES - CDTI**, care a raportat și asupra rezultatelor seminarului pregătitor ce a avut loc în luna martie.

Din intervențiile vorbitorilor invitați la această masă rotundă sunt de remarcat:

Domnul **JD WOERNER, DG ESA** care a adus în discuție rolul deosebit al programelor spațiale, indiferent de dimensiunea acestora, în condițiile în care misiunile spațiale combină câțiva factori cheie atât pentru umanitate cât și pentru buna guvernare: motivația, fascinația,

responsabilitatea. De asemenea, a recomandat ca în abordarea acestor programe să fie avută în vedere o privire a întregului lanț al inovării, de la cercetarea fundamentală la piață, abordare care presupune o foarte bună coordonare, comunicare și asumare clară de roluri a tuturor actorilor instituționali. Pentru asigurarea complementarității a avansat un model al dimensiunii și ierarhiei acestor programe și proiecte la nivel național, european și global. Totodată a pledat pentru promovarea și asumarea la scară mai largă a unei culturi de asumare a riscului în derularea activităților spațiale la nivel european. În calitate de director general al ESA, funcție în care a fost numit recent, viziunea pe care o va promova va fi aceea de mai mare deschidere către cetățeni, de susținători informați ai programelor spațiale europene derulate prin ESA.

Domnul **Bo ANDERSON, Vicepreședinte al Consiliului ESA** a pledat pentru nevoia de colaborare și a subliniat că agențiile spațiale mici din Europa nu pot fi competitive global decât prin cooperare, prin ESA. De asemenea, a remarcat că ESA este mai eficientă decât competitorii americani dacă analizăm resursele investite și rezultatele obținute, iar această calitate trebuie întărită atât prin dezvoltarea colaborării cât și prin grija și resursele care trebuie alocate pentru prezervarea și întărirea realizărilor ESA, în special în industria de lansatoare și industria de telecomunicații. Argumentul este acela că nu poți miza pe o creștere globală dacă nu protejezi ceea ce ai deja bun. Industria spațială nu este comercială, afirmație întărită și de exemplele (eșecurile) private recente (Elon Musk, etc.), de aceea piața instituțională și susținerea publică sunt cruciale pentru această industrie. În acest sens a reamintit că ESA este o organizație de Cercetare-Dezvoltare și că fără voința politică a membrilor europeni ar realiza cel mult demonstratoare. Totodată domnul **Bo ANDERSEN** a salutat și a solicitat sprijinul parlamentarilor pentru susținere națională și europeană pro-activă și pragmatică a activităților spațiale. Reamintind că în conformitate cu Tratatul Lisabona EU și ESA au competențe paralele în ce privește domeniul spațial, a solicitat țărilor mari europene să aibă aceeași politică spațială în cele două organizații: EU și ESA.

Domnul **Paul Cunet - șef departament strategie și relații internaționale, Eumetsat** - a raportat câteva elemente extrem de

interesante privind activitățile acestei agenții a cărei misiune este orientată către operarea de sateliți. Beneficiul pentru investiția în meteorologie este unul extrem de ridicat, generând venituri de 20 de ori mai mari decât investiția inițială. Costurile programelor meteo în Europa sunt de aproximativ un sfert, până la o treime, comparativ cu costurile celor americane. A pledat ca modelul oferit de această organizație să fie consolidat și a recomandat o accentuare a eforturilor pe acest model de cooperare pentru consolidarea entităților operaționale în perspectiva finalizării sistemelor europene aflate în curs de implementare (Galileo, Copernicus).

Doamna **Carine CLAEYS - șefa Task Force, EEAS**, a prezentat preocupările acestei organizații care reunește reprezentanții la nivel înalt pentru politică externă și securitate, menționând în cazul Galileo dezvoltarea procedurilor de operare, identificarea de măsuri de diminuare față de, și împotriva oricăror amenințări. De asemenea, a subliniat rolul EEAS în structurarea comunității PRS, în coordonarea cooperării și accesului la capacitățile SSA dezvoltate și operate național, dar și în relaționarea și posibilul acces al terțelor părți la PRS (în colaborare cu birourile naționale pentru răspuns la situații de urgență).

Domnul **Francisco MARIN, Director General al CDTI**, Spania, a pledat pentru mai multă cooperare la nivel European, argumentând că principalele realizări spaniole în activitățile spațiale au fost obținute prin programele ESA.

Sesiunea a 2-a: Politica industrială și politica datelor în programele spațiale europene

Sesiunea a fost deschisă de domnul **Jorge LOMBA, CDTI**, care a prezentat concluziile atelierului de lucru organizat de președinția spaniolă a conferinței în luna martie a.c.

În cadrul acestei sesiuni au fost făcute intervenții din partea Comisiei Europene - domnul **Augusto GONZALEZ, consilier la DG GROW**, din partea ESA - domnul **Eric MOREL, Director politică industrială și achiziții**, care au subliniat eforturile instituționale de promovare a industriei spațiale europene și de continuare a eforturilor de non-dependență în sectorul spațial. Complementar acestora au fost intervențiile din partea industriei europene- Eurospace - domnul **Jean Jaques TORTORA**, și a industriei spaniole -**TEDAE** - domnul **Antonio**

CUADRADO, care au avertizat asupra întetirii competiției globale, piața fiind astăzi invadată de un număr tot mai mare de țări care investesc și oferă produse și servicii satelitare. Ambele părți au subliniat necesitatea unei politici coerente privind managementul datelor, dar și necesitatea de dezvoltare de noi sisteme care să mențină Europa competitivă pe piața globală a datelor satelitare.

Intervenția Delegației României la această sesiune, a subliniat diversitatea și stratificarea comunității spațiale la nivel european și nevoia de reducere a fragmentării, birocrăției, sarcinilor administrative, duplicării și evitarea redundanțelor. Totodată, aceasta a pledat pentru creșterea toleranței la risc, pentru asigurarea și diseminarea excelenței la nivel european care să asigure masă critică, reducerea dependențelor, creșteri de competitivitate și retur socio-economic. Aceste elemente trebuie luate în considerare de o politică industrială spațială dezvoltată la nivel european care să se bazeze pe principiile transparenței, deschiderii, beneficiilor și avantajelor corecte între participanți.

În continuare, **Delegația României** a subliniat sprijinul acordat efortului comun al Statelor membre și UE de a ridica barierele impuse de actualele politici de date. De asemenea, a precizat că va încuraja în continuare dialogul și luarea de decizii bazate pe date și analize, va încuraja și coordonarea între diversele autorități pentru stabilirea de standarde privind modalitățile de stocare și de păstrare a datelor în vederea dezvoltării politicilor și instrumentelor în sprijinul accesului deschis, nu neapărat gratuit, la datele produse prin programele europene finanțate public.

Sesiunea a 3-a: Legislația națională și Europeană referitoare la domeniul Spațial

Sesiunea a fost moderată de domnul **Roberto TRIGO** din partea **CDTI**.

În cadrul sesiunii, a luat cuvântul domnul **KAI Uwe SCHROGL**, șeful **departamentului Relații cu membrii ESA**, care a subliniat rolul Parlamentelor pentru considerarea domeniului spațial ca unul de natură strategică. De asemenea, în discursul său, au fost evidențiate provocările pentru utilizarea sateliților pentru broadband, distribuția

televiziunii direct acasă de la sateliți, dar și utilizarea în proiecte de educație națională a rolului sateliților (exemplu: în prevenirea și gestionarea dezastrelor).

Domnul **Giuseppe D'AMICO**, **Director adjunct EUSC**, "EU satellite centre", a concluzionat că EU trebuie să-și definească legislația în condițiile în care acesta devine proprietar de sateliți. Acest lucru este valabil și pentru Copernicus și Galileo. Mai precis, de a stabili răspunderile și responsabilitățile (exemplu: Cine va plăti eventuale pagube produse de sentinele? Aceste chestiuni trebuie clarificate de legislația europeană).

În continuare, doamna **Elisa GONZALEZ** a realizat o excelentă analiză de drept comparativ privind legislația aplicabilă domeniului spațial, accentuând că Europa dispune de un Cod de Conduită pentru activități în spațiul extraatmosferic și pentru reducerea deșeurilor spațiale, adoptat în 2004, există de asemenea legislații naționale pentru domeniu sau pentru zborul suborbital, care însă trebuie acceptate de comunitatea internațională, promovate și dezbătute la nivel internațional.

Codurile au rolul de a promova transparența și de asigurarea încrederii reciproce și constituie recomandări de care UE are nevoie putând servi spre exemplu și la planificarea de campanii pentru diminuarea riscului la dezastre. Ca exemple și studii de caz au fost remarcate legislațiile naționale care deși în general sunt ratificări ale Tratatelor Națiunilor Unite (UN) pentru Spațiul Extraatmosferic, există și abordări specifice. Un exemplu remarcabil este următorul: în afara Europei, Australia și-a amendat legislația, de asemenea, Japonia, Coreea etc. Licențierea desfășurării de activități spațiale, durata și valoarea asigurării pentru posibile pagube sau pericole generate de activități spațiale este reglementată în NL, AT, FR, UK, inclusiv înregistrarea obiectelor spațiale. Registrul este deținut de minister sau agenția spațială menține acest registru al obiectelor spațiale.

În încheierea sesiunii au fost prezentate concluziile și recomandările ce trebuie luate în considerare de către Parlamentele naționale. Atât vorbitorii cât și participanții au subliniat ideea ca Parlamentele naționale trebuie să acționeze pentru reglementarea unor aspecte care țin de:

- securizarea frecvențelor benzilor alocate pentru știința și serviciile spațiale în condițiile expansiunii tot mai agresive a domeniului comercial;
- utilizarea mai extinsă a datelor provenite de la sistemele de Observare a Terrei;
- autorizarea activităților spațiale ale sectorului privat pentru salvagardarea interesului public;
- reglementări privind turismul spațial particular și asigurarea siguranței la sol;
- condițiile și cadrul de export al bunurilor și serviciilor din industria spațială care pot avea utilizare duală;
- prevenirea creșterii acumulării de deșeuri spațiale;
- promovarea de măsuri și inițiative legislative pentru atragerea și stimularea tinerilor de a-și alege și desfășura cariere în domeniul spațial.

În încheierea conferinței a fost votată Rezoluția EISC 2015 la a cărei redactare delegația României a avut o importantă contribuție. De asemenea, România a fost invitată să preia președinția celei de-a XVIII-a Conferințe Europene Interparlamentare privind Spațiul (EISC) care va avea loc în anul 2016. În urma anunțului au avut loc consultări ale delegației României cu reprezentanții ESA și ESPI (European Space Policy Institute) privind posibilele tematici ale atelierului de lucru pregătitor și ale EISC din 2016.

Concluzii și recomandări în urma participării delegației României la Conferința Europeană Interparlamentară privind Spațiul (EISC):

Mandatul delegației a fost îndeplinit. Delegația României a participat activ și constructiv la pregătirea și la desfășurarea lucrărilor, punctele de vedere exprimate fiind cuprinse în Rezoluția acesteia. România a primit o deosebită recunoaștere privind activitatea și calitatea personalului prin acordarea Premiului pentru sustenabilitate domnului Alexandru GEORGESCU.

Pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin României, prin Subcomisia pentru Spațiu, în calitate de Președinte al EISC 2016, membrii delegației vor acționa în cadrul Comitetului de lucru constituit împreună

cu Agenția Spațială Română pentru definitivarea formatului și agendelor celor două evenimente. Pentru buna desfășurare a acestor evenimente, Comitetul de lucru a stabilit o întâlnire cu reprezentanții ESA și ESPI în luna noiembrie, la București, în vederea discuțiilor și consultărilor asupra lansării anunțurilor și a pregătirii evenimentelor.

Anexăm următoarele documente:

- Rezoluția EISC;
- Chestionarul EISC 2015 completat de către Delegația României;
- Programul Conferinței.

Cu deosebită considerație,

Deputat Daniel Vasile OAJDEA,
Președinte, *Comisia pentru
tehnologia informației
și comunicațiilor*

Deputat Valerian VREME,
Președinte, *Subcomisia
pentru Spațiu*